

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE Z REALIZACJI ZADANIA

Tytuł zadania: „Przydomowe ogrody przyjazne pszczołom”.

Realizator: Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne Inżynierów i Techników Rolnictwa Oddział Słupsk

Zasięg administracyjny projektu

województwo pomorskie, powiaty: wejherowski; starogardzki; kartuski; tczewski; gdański; słupski; chojnicki; kwidziński; pucki; bytowski; kościerski; lęborski; malborski; człuchowski; sztumski, nowodworski.

Cel główny, jaki został osiągnięty: Ochrona rodzimych gatunków zapylających.

Cele szczegółowe, jakie zostały osiągnięte:

- a) Ochrona rodzimych gatunków zapylających, w szczególności pszczołowatych przed masowym wymieraniem poprzez stworzenie dodatkowej bazy użytkowej w formie przydomowych ogrodów.
- b) Ochrona i przywrócenie charakteru pomorskiego krajobrazu wiejskiego i małomiasteczkowego, poprzez zorganizowanie cyklu warsztatów z zakładania i prowadzenia ogrodów przydomowych przyjaznych rodzimym gatunkom owadów zapylających, w tym pszczołowatym.
- c) Przekazanie wiedzy i umiejętności 250 dorosłym mieszkańcom woj. Pomorskiego z zakresu zakładania i prowadzenia przydomowych ogrodów przyjaznych rodzimych gatunków owadów zapylających, w tym pszczołowatym.

Adresaci projektu

Liczba odbiorców bezpośrednich: **250 osób**

W szkoleniach wzięło udział 250 mieszkańców woj. pomorskiego rolników, właścicieli działek, ogródków przydomowych. Ze szkoleń skorzystały również osoby pragnące poszerzyć swą wiedzę na temat zakładania i pielęgnacji przydomowych ogrodów przyjaznych pszczołom.

Liczba odbiorców pośrednich: 250 os. x 3 os. = **750 os.**

Odbiorcami pośrednimi zadania są osoby prowadzące wspólne gospodarstwo z bezpośrednimi uczestnikami zadania, ich rodzina, znajomi, odwiedzający ich turyści.

Metody realizacji zadania:

Zadanie było realizowane w formie warsztatów. Każde szkolenie trwało 6 godz. szkoleniowych. Łącznie zostało zorganizowanych 16 szkoleń. Szkolenia miały formę wykładów oraz część praktyczną - warsztatową. Metoda realizacji zadania była dostosowana do odbiorców oraz do tematyki.

Etapy realizacji projektu

W ramach projektu zostały zrealizowane następujące zadania

Zadanie 1 – Zarządzanie projektem

styczeń – czerwiec 2019

Zadanie 2 – Cykl 16 warsztatów

marzec – maj 2019

Zadanie 3 – Promocja projektu oraz jego efektów

styczeń – czerwiec 2019

Szczegółowy opis zadań

Zadanie 1 – Zarządzanie projektem

Zostało zrealizowane od stycznia 2019 do czerwca 2019 r.

Projekt był zarządzany przez powołany specjalnie do tego celu Zespół Roboczy (ZR). Był on odpowiedzialny za wykonywanie czynności w celu osiągnięcia wyznaczonych celów głównych i szczegółowych projektu. Zarządzanie projektem był to proces polegający na planowaniu, harmonogramowaniu, realizacji i kontroli działań potrzebnych do osiągnięcia celów projektu. Jednocześnie ZR miał za zadanie neutralizację wpływu istniejących ograniczeń i ryzyka jak również budowanie motywacji zespołu projektowego i właściwą komunikację pomiędzy uczestnikami projektu. Jednym z ważnych elementów ZR było eliminowanie ryzyka porażki na poziomie całego cyklu życia projektu. Zespół Roboczy składał się z następujących osób: koordynator projektu oraz specjaliści ds. obsługi finansowo-księgowej.

Zakresy obowiązków: koordynator (mgr Dorota Duch) – zarządzanie projektem, koordynacja działań, utrzymanie motywacji zespołu projektowego, kontakt z grantodawcą i uczestnikami projektu w celu jasnego precyzowania kierunku kolejnych zmian i zauważania nowo pojawiających się zagrożeń, zarządzanie ZR projektu, wybór trenerów, podejmowanie decyzji finansowych, promocja

i rekrutacja uczestników warsztatów, rezerwacja sal, kontrola frekwencji, przygotowywanie dokumentacji szkoleniowej, monitoring i ewaluacja, przygotowanie i analiza ankiet oraz innych narzędzi ewaluacji, promocja projektu, nadzór nad wykonaniem plakatów.

specjalista ds. obsługi finansowo-księgowej (mgr Małgorzata Zander) – prowadzenie dok. finansowo-księgowej projektu, kwalifikacja kosztów, opis dokumentów księgowych, sporządzanie dokumentów księgowych, przygotowywanie raportów finansowych, monitoring.

Cały ZR spotykał w miarę potrzeb nie rzadziej niż raz w tygodniu omawiając postępy i zagrożenia w projekcie. Ostateczną decyzję w kwestiach dot. prawidłowej realizacji projektu i realizowanych zadań podejmował koordynator projektu.

Zadanie 2 – Cykl 16 warsztatów

Zadanie było zrealizowane od marca 2019 do maja 2019 r.

Rekrutacja uczestników była prowadzona od stycznia 2019 do maja 2019 w sposób ciągły.

Na terenie woj. pomorskiego został zorganizowany w każdym powiecie 1 warsztat, łącznie 16 spotkań w których wzięło udział 250 osób.

Miejsca, w których były organizowane szkolenia, były dostosowane w taki sposób, aby uczestnicy mieli jak najłatwiejszy do nich dostęp oraz aby pokonywali jak najkrótszą drogę, miało to na celu zminimalizowanie kosztów dojazdu, które uczestnicy byli zmuszeni ponosić we własnym zakresie.

Uczestnicy szkoleń zgłaszali chęć udziału za pomocą: - zgłoszeń osobistych w biurze projektu oraz do osób zaangażowanych w proces rekrutacji; telefonicznie; mailowo oraz za pomocą karty zgłoszeniowej, którą mogli pobrać z naszej strony i wypełnioną wysłać faxem lub tradycyjną pocztą na wskazany adres biura projektu.

W proces rekrutacji byli zaangażowani: zespół roboczy projektu, członkowie SITR, członkowie organizacji, z którymi współpracujemy, lokalni sołtysi oraz doradcy ODR. W celu zapewnienia odpowiedniej rekrutacji zostały wydane plakaty zachęcające do wzięcia udziału w szkoleniach.

Koordynator projektu prowadził listy potencjalnych uczestników na dane szkolenia, jeżeli ilość wolnych miejsc na dane szkolenie była już wyczerpana koordynator proponował inny termin szkolenia. Niestety nie zawsze uczestnicy chcieli skorzystać z innego terminu, dlatego też ZR wychodząc naprzeciw oczekiwaniom i prośbom uczestników podjął decyzję o zwiększeniu liczby uczestników na danych warsztatach.

Szkolenia adresowane były do 240 mieszkańców woj. pomorskiego rolników, właścicieli działek, ogródków przydomowych. Z udziału w projekcie skorzystało o 10 osób więcej tj. 250 osób. Skorzystać z warsztatów mogły również osoby pragnące nabyć działkę bądź nieruchomość, na której będą chciały utworzyć przydomowy ogród i ci, którym zależy na ochronie rodzimych gatunków zapylających oraz osoby pragnące poszerzyć swą wiedzę na temat zakładania i pielęgnacji przydomowych ogrodów przyjaznych rodzimym gatunkom owadów zapylających, w tym pszczołowatym. Udział w warsztatach był bezpłatny.

Celem warsztatów było przekazanie uczestnikom wiedzy dotyczącej zakładania i prowadzenia przydomowego ogrodu przyjaznego rodzimym gatunkom owadów zapylających, w tym pszczołowatym.

Projekt swoim zasięgiem objął obszar 16 powiatów woj. pomorskiego. Podczas trwania warsztatów każdy uczestnik otrzymał ulotkę dotyczącą projektu oraz 1 sadzonkę drzewa owocowego oraz 1 sadzonkę krzewu owocowego i dostęp do porady fachowej. Na zakończenie zajęć każdy z uczestników otrzymał certyfikat ukończenia warsztatów w zakresie zakładania i pielęgnacji przydomowych ogrodów przyjaznych pszczołom.

Zwiększenie liczby uczestników oraz zakup dodatkowych sadzonek drzew i krzewów miododajnych nie wpłynęło na zmianę w harmonogramie rzeczowo-finansowym.

Szczegółowy zakres szkolenia

<i>lp.</i>	<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Forma realizacji</i>	<i>liczba godzin szkoleniowych</i>
1	Rodzime gatunki owadów zapylających, w tym pszczołowatych (rozpoznawanie podstawowych gatunków, ich zwyczaje, potrzeby żywieniowe, ich znaczenie dla środowiska).	Wykład	1
2	Zasady zakładania i prowadzenia przydomowego ogrodu przyjaznego rodzimym gatunkom owadów zapylających, w tym pszczołowatym	Warsztat	1
3	Dobór odmian roślin miododajnych do przydomowego ogrodu.	Warsztat	1
4	Sadzenie i pielęgnacja nasadzeń w ogrodzie	Warsztat	1
5	Ochrona pszczół a środki ochrony roślin stosowane w przydomowych ogrodach.	Wykład	1
6	Praktyczne warsztaty projektowania przydomowych ogrodów.	Warsztat	1
Razem			6

Zadanie 3 - Promocja projektu

Promocja projektu oraz jego efektów realizowana była od 2 stycznia 2019 do 30 czerwca 2019 r. – oraz po zakończeniu realizacji projektu przez okres minimum 3 lat.

Została utworzona podstrona na naszej stronie internetowej.

Wskaźniki realizacji zadania

Produkty:

250 zasadzonych miododajnych drzew owocowych na terenie woj. Pomorskiego

250 zasadzonych miododajnych krzewów owocowych na terenie woj. pomorskiego

250 ulotek z zakładania i pielęgnacji przydomowych ogrodów przyjaznych pszczołom
 1 podstrona
 50 plakatów

Efekty twarde

16 szkoleń dla 250 odbiorców/uczestników zadania
 96 godzin szkoleniowych
 250 beneficjentów bezpośrednich
 750 beneficjentów pośrednich
 16 powiatów objętych działaniami w ramach przedsięwzięcia

Efekty miękkie

- pozyskanie wiedzy z zakresu ochrony rodzimych gatunków owadów zapylających;
- wzrost umiejętności podejmowania świadomych i przemyślanych decyzji, w zakresie eksploatacji zasobów naturalnych, mających na uwadze zarówno dobro środowiska jak i korzyści jakie może czerpać człowiek;
- nabycie wiedzy i umiejętności praktycznych wśród 250 dorosłych uczestników z zakładania i prowadzenia przydomowego ogrodu przyjaznego rodzimym gatunkom owadów zapylających w tym pszczołowatym;
- zwrócenie uwagi na konieczność współodpowiedzialności za ochronę przyrody.

Niemierzalne efekty ekologiczne projektu

- Kształtowanie u mieszkańców woj. pomorskiego postaw proekologicznych oraz poczucia współodpowiedzialności za stan środowiska.
- Podwyższenie poziomu świadomości ekologicznej wśród mieszkańców woj. pomorskiego w zakresie ochrony rodzimych gatunków owadów zapylających.

Trudności w realizacji zadania oraz opis sposobów zapobiegania im i ich skutkom.

<i>Nazwa trudności/ryzyka w realizacji zadania</i>	<i>sposób zapobiegania im i ich skutkom</i>	<i>osoba odpowiedzialna</i>
Rekrutacja - duża ilość różnorodnych projektów skierowanych do mieszkańców woj. pomorskiego - mała rozpoznawalność przedsięwzięcia w początkowej fazie rozwoju projektu	- Włączenie w proces rekrutacji wszystkich członków SITR, sołtysów, pracowników gmin, doradców ODR, członków organizacji współpracujących z SITR. - Rozklejenie odpowiedniej ilości plakatów w miejscach łatwo dostępnych dla mieszkańców np. lokalnych sklepikach, przystankach, gminnych tablicach ogłoszeń, rozdysponowanie ulotek	koordynator projektu
Utrata kluczowych członków zespołu projektowego	- Przygotowanie listy rezerwowej spośród członków organizacji i osób współpracujących, które mogłyby uzupełnić skład zespołu i posiadają odpowiednie wykształcenie oraz doświadczenie	koordynator
Płynność finansowa realizacji	- Bieżąca kontrola i monitoring	Koordinator projektu

przedsięwzięcia	działań, terminowe składanie sprawozdań cząstkowych - Zapewnienie odpowiedniej ilości środków finansowych na koncie organizacji, zapewniających stabilne źródło finansowania	wraz ze specjalistą ds. obsługi finansowo-księgowej
-----------------	---	---

Sposoby monitorowania przebiegu zadania

Ewaluacja i monitoring polegały na systematycznym zbieraniu i analizowaniu ilościowych i jakościowych informacji na temat realizowanego projektu w aspekcie finansowym i rzeczowym. Osoba zarządzająca projektem zbierała wszystkie obiektywne dowody potwierdzające poprawne wdrażanie projektu oraz osiągnięcie założonych celów i efektów. Koordynator projektu monitorował w terenie realizację szkoleń, w celu wprowadzenia korekt, poprawek, udogodnień w kolejnych szkoleniach.

Miernikiem rezultatów realizacji projektu są m.in.:

- efektywność - wyrażona przez stosunek nakładów (kosztów, pracy) do wyników,
- skuteczność – określona przez percepcję działań realizowanych w ramach projektu i ich wpływu na świadomość odbiorców działań, czyli beneficjentów projektu. Oceny efektywności prowadzonych działań dokonał wnioskodawca poprzez analizy ilościowe środków i wyników działania. W tym przypadku wskaźnikiem jest stosunek poniesionych nakładów do:
 - liczby osób w ramach szkoleń,
 - liczby zorganizowanych szkoleń.

Badanie skuteczności dokonane za pomocą stosownych technik zarówno ilościowych poprzez wywiady jak i jakościowych (obserwacje, dyskusje grupowe, bieżące analizy). Badanie skuteczności i jakości było dokonywane po każdym szkoleniu. Wszystkie dokumenty jak i inne „informacje zwrotne” na temat realizowanego projektu podlegały regularnym analizom dokonywanym przez Zespół Roboczy projektu. Monitoring wydatkowanych środków odbywał się na bieżąco, po dokonaniu każdej płatności w ramach projektu. Ponoszone wydatki były na bieżąco odnoszone do budżetu projektu, dzięki czemu na bieżąco można było ocenić i przeanalizować finansowy postęp realizacji zadania.